

Försvarmakten
107 85 Stockholm

Datum 2005-09-05
Dnr 32-2005-0551

Försvarmaktens delårsrapport 2005

Rikskrevisionen har översiktligt granskat Försvarmaktens delårsrapport, daterad 2005-08-15, för perioden den 1 januari - 30 juni 2005. Syftet har varit att bedöma om det i den översiktliga granskningen framkommit något som tyder på att delårsrapporten inte uppfyller kraven enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Rikskrevisionen har avgivit revisorsintyg med invändning och vill fästa myndighetsledningens uppmärksamhet på nedanstående.

Rikskrevisionen önskar information senast 2005-10-05 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Rikskrevisionen har lämnat följande invändning mot delårsrapporten:

Försvarmaktens redovisning av beredskapsinventarier uppfyller inte kraven enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) när det gäller att verifiera beredskapsinventarier. Försvarmakten har endast verifierat 48 500 mnkr av de upptagna 75 400 mnkr i balansräkningen.

Bakgrund

Beredskapstillgångar

Rikskrevisionen lämnade i mars 2005 en revisionsberättelse med invändning avseende räkenskapsåret 2004 med anledning av betydande brister i Försvarmaktens interna styrning och kontroll avseende beredskapstillgångar. Bristerna medförde att Försvarmakten inte kunde visa att beredskapstillgångarnas existens och värde på 89 900 mnkr gav en rättvisande bild. Det vill säga Försvarmakten kunde inte visa att det som fanns i anläggningsregistret också existerade inom Försvarmakten.

I delårsrapporten 2005 redovisar Försvarmakten beredskapstillgångar till ett värde av 89 400 mnkr i balansräkningen. Av dessa 89 400 mnkr avser 75 400 mnkr beredskapsinventarier och resterande del avser beredskapsvaror i lager.

Beredskapsinventarier utgörs exempelvis av flygplan, helikoptrar, stridsfordon, fartyg, handeldvapen m.m. Beredskapsvaror i lager utgörs exempelvis av reservmateriel, ammunition och drivmedel.

Vidtagna åtgärder

Rikskrevisionen har noterat att Försvarmakten efter den 22 mars 2005 har påbörjat åtgärder för att komma tillrätta med de brister som fanns vid granskningen av årsredovisningen 2004.

Försvarmakten har utarbetat en ny inventeringsrutin som beslutades 2005-06-17, "Försöksvis tillämpning av Inventeringsrutiner" (dnr 14 500:68439).

Försvarmakten har också utifrån sitt anläggningsregister verifierat individredovisade tillgångar mot dess faktiska existens. Verifiering har gjorts mot underlag från förnödenhets- och beståndsregistret eller på annat sätt. Genom detta förfaringssätt har Försvarmakten kunnat verifiera 40 200 mnkr. Dessutom har Försvarmakten verifierat 8 300 mnkr som beredskapsinventarier under konstruktion. Verifieringen har skett mot bokförda fakturor från Försvarets Materielverk (FMV).

Dessutom har Försvarmakten, vilket står på sidan 11 i delårsrapporten 2005, driftsatt Lift C.

lakttagelser - Beredskapsinventarier

Utifrån ovan angivna åtgärder har Försvarmakten kunnat verifiera 48 500 mnkr av de 75 400 mnkr som redovisas i balansräkningen som beredskapsinventarier. Resterande del har Försvarmakten inte kunnat verifiera till existens och värde.

Vår bedömning är att Försvarmaktens rutin för att verifiera de 48 500 mnkr av beredskapsinventarierna enligt ovan, är förenligt med Ekonomistyrningsverkets (ESV) allmänna råd till 8 kap 1 § FÅB. Där framgår det att det inte ställs samma krav på precision när delårsrapporten upprättas som vid upprättandet av årsredovisningen. Det innebär att myndigheten exempelvis inte behöver företa inventeringar i samma omfattning som vid upprättandet av årsredovisningen.

Avseende resterande del av beredskapsinventarierna har inte Försvarmakten kunnat uppvisa några underlag som visar dess existens och värde. Därmed kan Riksrevisionen konstatera att Försvarmakten inte uppfyller kraven enligt FÅB.

Riksrevisionen kan konstatera att det återstår mycket arbete för Försvarmakten för att komma tillrätta med redovisningen av beredskapstillgångarna. Det är därför fortsatt angeläget att arbetet är prioriterat och kan genomföras i enlighet med de planer som Försvarmakten har tagit fram.

Rekommendation

Inför kommande årsredovisningar rekommenderar Riksrevisionen att Försvarmakten stärker den interna styrningen och kontrollen och säkerställer att det som redovisas i anläggningsregistret också existerar. Detta bör göras för hela posten beredskapsinventarier och utföras genom inventeringar i erforderlig omfattning i enlighet med ESV:s föreskrifter till 22 § Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF). Om det uppstår differenser mellan anläggningsregistret och förnödenhets- och beståndsregistret bör dessa förklaras och åtgärdas av Försvarmakten.

Om Försvarmakten använder stickprovsrutin vid inventering bör statistiska metoder användas som gör det möjligt att uttala sig om den totala populationen. Stickprovsrutinen bör i så fall dokumenteras i en rutinbeskrivning.

Beredskapsvaror i lager

Riksrevisionen har lämnat följande upplysning:

Som står på sidan 11 i Försvarmaktens delårsrapport har Försvarmakten "Säkerställt att ersättningssystem (Lift C) driftsatts..."

Till följd av detta har Försvarmakten tillämpat undantaget i regleringsbrevet: "Försvarmakten medges, vad avser värderingsprinciper för lagerredovisning av beredskapsvaror, undantag från 5 kap. 3 och 10 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, under förutsättning att myndigheten under 2005 färdigställer LIFT Central eller motsvarande ersättningssystem för nuvarande lagersystem (TOR)."

Riksrevisionen har i den översiktliga granskningen av delårsrapporten beaktat att Försvarmakten har tillämpat undantaget i regleringsbrevet och det faktum att Försvarmakten i delårsrapporten har presenterat att LIFT Central är driftsatt.

Utgångspunkten är att Försvarmakten från och med 2006 skall värdera beredskapsvaror i lager i enlighet med 5 kap. 3 och 10 §§ FÅB. Riksrevisionen vill därför lyfta fram att Försvarmakten bör arbeta vidare med och prioritera värderingen av beredskapsvaror i lager. Det är synnerligen viktigt att Försvarmakten kommer tillrätta med de allvarliga brister som finns på grund av den ofullständiga inrapporteringen i försystemet (FREJ88) som hanterar grund- och förvaltningsdata avseende levererade förnödenheter.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar Försvarmakten att fatta beslut om en åtgärdsplan för att komma tillrätta med de brister som kan förekomma när beredskapsvaror i lager från och med 2006 kommer att värderas enligt kraven i FÅB. Vidare rekommenderar Riksrevisionen Försvarmakten att säkerställa att FMV åtgärdar indateringar och kompletteringar i försystemet (FREJ88).

Revisionschef Yvonne Palm har beslutat i detta ärende. Revisionsledare Nils Jeppsson har varit föredragande. Revisionsledare Anne-Marie Hugmark har deltagit i den slutliga handläggningen.

Yvonne Palm

Nils Jeppsson

Kopia för kännedom:

Försvarsdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen